

dog ganske utvilsomt, at det vil medføre en overordentlig Lettelse for Kommunen, — jeg taler ikke om Skattebyerne i Kommunen — om vort Forslag blev til Lov. En saadan Lettelse som den af os foreslaaede, at Kommunerne blive fri for en stor Del af den tunge Fattigskat, vil have stor Betydning for deres Opblomstring i mange Henseender, og navnlig nu, da man venter sig saa Meget af den kommunale Selvstyrelse, og da der er saa store Opgaver for Kommunen at løse paa andre Gebeter, vil denne Lettelse være af stor, ja næsten uunderlig Betydning. Men ogsaa overfor Skattebyerne har det sin store Betydning. Det ærede Medlem, der er Medforslagsstiller af det andet Forslag, paastod, at det ikke havde Betydning ligeoverfor Skattebyerne, at det kunde være dem ligegyldigt; saaledes har jeg i det Mindste forstaaet ham. Det kan jeg slet ikke se. Lad os tænke os en stor Kommune med mange Fattige og ingen Rige. Den har en stor Fattigskat, og det er ubehageligt for Skattebyerne. Jeg gad da vidst, om det ikke, hvis Kommunen kunde naae at lægge den største Del af dens Fattigskat over paa Statskassen, saaledes at Statskassen kunde fordele det over hele Landet og tage alle de Rige med, saa aabenbart var behageligere for Skattebyerne i denne Kommune. Det tror jeg, man maa indrømme. De fleste Landkommuner have ikke overordentlig rige Folk i deres Midte; — der er ganske vist enkelte, hvor Forholdet stiller sig noget anderledes, — og der er det for de rige Skattebyere en stor Fordel, at Skattebyrden ikke er fordelt; de betale kun deres Part til den lille Kommune, de leve i, medens det for de smaa Skattebyere vilde være en væsentlig Lettelse, at hele denne Skattebyrde lignedes paa hele Landet, fordi det vilde være muligt derigennem at lægge en langt større Del af Fattigskatten over paa dem, som have Raad til at betale, og derved frie den store Del af Befolkningen, som ikke har Raad til at betale, fra en Fattigbyrde, der nu kun hviler paa den, fordi Begrænsningen for Fattigskattens Paaligning er saa snæver, at Fordelingen ikke kan blive retfærdig. Den eneste Indvending, som jeg kunde tænke mig, naar Fattigbyrden skulde gaa over paa Statskassen — ja det er sandt, man kan anføre Faren for en Indkomstskat, men det anfører man vel helst ikke — den eneste Indvending, jeg kunde tænke mig, at man virkelig her vilde komme frem med, var den, at Statskassen ikke skulde have Raad dertil. Naar jeg ser paa vor Statskasse og ser, hvorledes den har Raad til meget Mere, end vi egentlig bryde os om — ja vor Statskasse er en rig Institution, det er en ren Krøps — naar jeg ser paa, hvad vor Statskasse hvert Aar kan give ud til Hær og Flaade, og hvorledes den stadig anvender Mere og Mere derpaa, saa siger jeg: Er det ikke Bevis paa, at den ikke veed, hvad den skal gjøre med alle sine Penge? Naar Stats-

lassen kan anvende saa Meget til saadanne Ting, hvor skulde den saa ikke kunne anvende Lidt her til? Vor Statskasse har ogsaa maattet være med til at bygge et Theater; det var meget dyrere og har kostet meget Mere, end man fra Først af havde tænkt sig; det har Statskassen ogsaa Raad til. Lad os huske paa saadanne Tilfælde, saa have vi Beviset for, at vor Statskasse er en ret velhavende Institution, ja en Institution, som i Grunden lader til at være noget i Forlegenhed med sine Penge (Modsigelse). Jeg beder de Herrer, som modsig mig, huske paa det store Overskud i Aar, og de ville indse, at Statskassen virkelig er i Forlegenhed med, hvorledes den skal anvende sine Midler; den har Mere, end den skal bruge. Derfor forekommer det mig at være aldeles klart, at intet Menneffe for Noor kan paastaa, at Statskassen, naar den har Raad til Theater, til en stor Hær og en dyr Flaade og mange andre Ting, og som har saa mange Penge tilovers, ikke skulde have Penge, i det Mindste $\frac{1}{2}$ Million eller en hel Million til at hjælpe fattige og stræbsomme Medlemmer af Samfundet, det tror jeg ikke paa. Men hvorfor — kan man spørge — ville vi dog stille et saadant Forslag, som vækker en saadan Modstand, hvorfor ikke hellere holde os til det moderate Forslag, der fremkommer fra ærede Medlemmer, hvis Forslag kommer til Behandling efter dette? Man bør jo altid gaa frem med smaa Skridt, og jeg holder ogsaa paa, at man altid skal gaa smaa frem og ikke tage for store Lag paa en Gang. Jeg skal derfor tillade mig at gjøre Rede for, hvorfor vi ikke have ment at kunne indskrænke os til den Del af Lovforslaget, som efter det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Singerlev) Mening var tilstrækkelig, og som kortelig lader sig udtrykke ved de Fattiges Kasse. Thi det andet Lovforslag er egentlig kun en Reparation af de Fattiges Kasse; jeg indrømmer den trænger meget til Reparation. Hvis vi vilde gaa den Vej, vare vi nødt til at bygge Alt paa Organisation af det frie Fattigvæsen; men dette er en fuldstændig illusorisk Størelse, det er et Intet. Vi have en Lov af 1856, der skabte en Kasse, den skabte „de Fattiges Kasse“. Denne Kasse har nu staaet og ventet i henved 20 Aar paa, at der skulde komme Noget i den; men der er aldrig kommet Andet deri, end hvad Kommunen har bedt Amtsraadet helde deri en Gang om Aaret, det er egentlig det Æneste, der er kommet deri. Jeg beraaber mig ikke her paa min egen Erfaring, paa hvad jeg hører hist og her; jeg beraaber mig paa Fattigkommissionens Bidnesbyrd, i hvilken der sidder Folk, som have den største Velvillie for de Fattiges Kasse og det frie Fattigvæsen, ja have saa stor Kjærlighed dertil, at de, selv efter at de have indset, at det ikke kan bruges, dog ville bruge det. Medlemmerne af Fattigkommissionen indrømme, at det frie Fattigvæsen har gjort Fiasko; men de sige